

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13669
G1C-164

Sayı : 44697349-610.01/96730

Konu : Adana Milletvekili

Sayın Meral Danış BEŞTAŞ'ın
yazılı soru önergesi

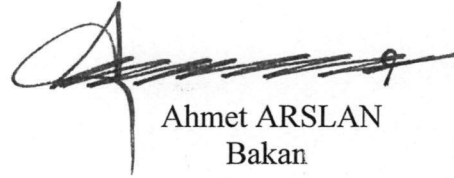
08-12-2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.05.2017 tarihli ve 43452547-120.07-100934 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Meral Danış BEŞTAŞ'ın 7/13669 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ARSLAN
Bakan

EK :1) Cevap formu (7 Sayfa)

Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA

Telefon: 203 10 16

Faks: 213 07 60

E-posta: sgbl@udhb.gov.tr

İnternet Adresi: www.udhb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi alınacak kişi:

Tanfer TEMİZKAN

Şef

Bağlı/İlgili/İlişkili Kurum ve Kuruluşlar

TURKSAT

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN MERAL DANIŞ BEŞTAŞ'IN
7/13669 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

UNESCO tarafından yapılan araştırmalara göre; Türkiye'de nüfusun yüzde 14 'ünün engelli olduğu ifade edilmektedir. Bu kadar büyük bir orana sahip olan engellilerin eğitim ve istihdam başta olmak üzere sosyal, kültürel, ekonomik hayata katılımları sağlanabilmiş değildir. Buna bir de yasal mevzuattaki sıkıntılar ile toplumsal hayata katılımlarını asgari düzeyde dahi sağlamaktan uzak yaşam koşulları da eklenince engelli yurttaşların maruz kaldıkları ayrımcılık kat be kat artmaktadır. Öte yandan kadınlar sosyal politikalara dair uygulamalardan ötürü iki katı bir mağduriyete maruz bırakılmaktadır. Engelli yurttaşlar kendi ihtiyaçlarını gideremedikleri gibi buna katkı sağlayıcı düzenlemelerden de yoksundurlar. En başta ulaşım olmak üzere binaların ve yolların mimari yapısı, kamusal alanların düzenlenme biçimi, çevre koşulları, sağlık, istihdam, eğitim gibi nedenlerle engellilerin fark edilme sürecinde olması gereken noktadan oldukça uzak konumda olduğu önemli bir ülke gerçeğidir. Öngöründen uzak bu yaklaşımlar engelli bireyleri toplumdan soyutlamaktadır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1- 5378 sayılı Yasasının geçici 2. Maddesinin "kamuya açık alanların binaların ve hatta toplu taşıma araçlarının 7 yıl içinde engellilere uygun hale getirilmesi" hakkındaki hükmü çerçevesinde hangi çalışmalar yürütülmektedir?

2-Bu çerçevede hangi illerde toplu taşıma araçları engellilerin kullanımına uygun hale getirilmiştir?

3- Hangi illerde kamusal erişim alanları engelli yurttaşların kullanımına uygun hale getirilmiştir?

4- Kamusal erişim alanları ile hakeza ulaşım araçlarının engelli yurttaşlara uygun olmadığı gerekçesiyle oluşan mağduriyetlere ilişkin Bakanlığınıza gelen kaç şikâyet başvurusu vardır? Yine bu hususta açılmış kaç idari dava vardır? Bahse konu idari davaların akıbeti ne olmuştur?

5- Belediye hizmetlerinin engelli yurttaşların sosyal yaşama uygun hale getirilmesi noktasında yetersiz kalmasının gerekçesi nedir?

6- Belediyelerin engelli yurttaşların mağduriyetlerini giderme noktasındaki eksikliklerin tamamlanması adına bir çalışma yürütülmesi gündeminizde olacak mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız tarafından engelli vatandaşlarımızın yaşantılarının kolaylaştırılmasını sağlamak amacıyla çeşitli projeler hayata geçirilmiştir.

Öncelikle ülkemizde ilk defa olmak üzere Bakanlığımız tarafından “Ülkem İçin Dünyam İçin Ben de Varım” engelli personel eğitimleri projemiz, tüm bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarımızdaki 2.239 engelli personeli kapsayacak şekilde “03 Aralık 2016 Dünya Engelliler Günü”nde başlatılmıştır.

Söz konusu eğitimler, çeşitli üniversitelerin eğitimcilerinin katkıları ile hazırlanmakta olup Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Uzman desteği de alınmaktadır. Bu eğitimlerden Türkiye genelindeki tüm engelli personelimizin yararlanması için yapılan çalışmalar kapsamında 2017 Aralık ayına kadar eğitimlerin tamamlanması planlanmıştır.

Buna ilave olarak, Bakanlığımız merkez hizmet binalarında 5378 sayılı kannunun gerektirdiği şekilde engellilerin ulaşılabilirliğinin sağlanması için, gerekli olan tadilatlar gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarına ait “Kamusal erişim alanları ile ulaşım araçlarının engelli yurttaşlara uygun olmadığı gerekçeleriyle oluşan mağduriyetlerine ilişkin” açılmış bir dava bulunmamaktadır.

Ayrıca Bakanlığımız sorumluluğunda “Engelliler, Yaşlılar ve Hareket Kısıtlılığı Olanlar İçin Ulaşım Hizmetlerine Erişebilirliğin Geliştirilmesi Projesi” %90 IPA fonu, %10 Bakanlık Bütçesi kullanılarak başlatılmıştır.

Projenin hedefi; yaşlıların, engellilerin ve yayalar da dâhil olmak üzere yolcu taşıma hizmetlerinden faydalanan diğer hareket kısıtlılığı olan insanların, hareket kabiliyetini geliştirmektir. Projenin kapsamı; engelsiz, erişilebilir yolcu taşıma hizmetleri geliştirilmesi için çalışma yapmak, alınabilecek önlemlere ilişkin Bakanlığa tavsiyede bulunmak, Strateji Belgesi ve Eylem Planı hazırlamaktır. Bu proje kapsamında, ilgili birimler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak amacı ile “Erişilebilir Ulaşım Hizmetleri Geçici Danışma Kurulu” oluşturulmuştur.

Diğer taraftan; Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarımızın hizmet binalarında 5378 sayılı yasa’nın geçici 2’ maddesi hükmü çerçevesinde yayımlanan genelgelere uygun olarak, kamuya açık alanların, binaların ve hatta toplu taşıma araçlarının 7 yıl içinde engellilere uygun hale getirilmesi hükmü çerçevesinde çalışmalar devam etmekte olup, yapılan düzenlemelere ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak kuruluşlarımız itibariyle aşağıda verilmiştir.

Haberleşme Genel Müdürlüğü:

Görme engelli vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmak üzere “Gören Göz Projesi” başlatılmıştır. Gören Göz cihazı; görme engellilerin gitmek istedikleri yere yürüyerek veya toplu taşıma araçlarını kullanarak kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için körcül haritalar içeren bir navigasyon programı ve ekran okuma desteği, internet tarayıcısı, medya oynatıcısı, e-mail programı, elektronik-kitap okuma ve benzeri özellikleri bulunan bir akıllı telefondur.

“Gören Göz Projesi” kapsamında Görme engelli vatandaşlarımıza 26 ilde 10.000 Gören Göz cihazı dağıtımı yapılmıştır.

“Üçüncü El Projesi” kapsamında da fiziksel engellerimize tablet bilgisayar kullanmayı sağlayan Türkiye genelinde 1000 adet Engelli Erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar dağıtımı gerçekleştirilmiş olup, işaret dili bilen uzmanlara bağlanılarak e-Devlet Kapısı ile ilgili destek alınan “e-Devlet’te Engel Yok Projesi” hayata geçirilerek engelli vatandaşlarımızın hayatının kolaylaştırılması sağlanmıştır.

Bu projenin üçüncü fazının çalışmaları tamamlanmış olup, sözleşmesi 18.07.2017 tarihinde imzalanmıştır. Proje kapsamında, 2018 yılında 41 ilde yaşayan 5000 görme engelli vatandaşımıza Gören Göz Cihazlarının bedelsiz olarak dağıtılması planlanmıştır.

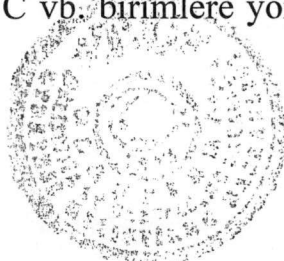
TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü:

5378 sayılı Yasanın geçici 2. Maddesi hükümleri çerçevesinde yayımlanan genelgelerin dışında; TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait gar ve istasyonlarda engelli yolcular için yapılacak düzenlemelerde tek tip proje geliştirilmesi ve bu projenin uygulama esaslarının belirlenmesi amacıyla, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü emri ile komisyon kurulmuş ve komisyon çalışmalarına başlamış ve Bölge Müdürlüğü mıntikalarında uygulanmak üzere kitapçık hazırlanmıştır.

-Görme engellilerin erişiminin sağlanması için “Hissedilebilir Yüzey” uygulamalarının standart halde tüm işyerlerinde uygulanmasını teminen yolcu taşımaya açık gar ve istasyonlarda hissedilebilir yüzey uygulamasına yönelik proje ve metrajlar hazırlanarak, gar/istasyonlarda ve peronlarda uygulama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

-Gar ve istasyonlarda engellilerin kullanımına yönelik olarak tekerlekli sandalye ve trene iniş/biniş rampası sayısı artırılmıştır.

-Garlarda ve istasyonlarda engelli yolcuyu bilgilendirme levhaları, (engelli yolcuya danışma, gişe, peron, WC vb. birimlere yönlendirecek her türlü bilgi levha ve panoları) konulmuştur.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

-Trenlerimizde seyahat etmek için gar ve istasyonlarımıza gelen işitme engelli yolcularımız ile herhangi bir sorun yaşamadan sağlıklı bir şekilde iletişim kurabilmesi amacıyla 20 işyerinde, Kondüktör, Gişe Memuru, Tren Şefi ve Danışma Memuru olmak üzere toplam 76 personele “İşaret Dili Eğitimi” verilmiştir.

-Tekerlekli sandalye kullanan engellilerin trenlere iniş binişleri için portatif rampalar sağlanmıştır.

-Tüm gar ve istasyonlarda tuvaletlerin engelliler tarafından kullanımını sağlamak amacıyla tadilat ya da yeni engelli tuvaletleri yapılmıştır.

Kamu alanlarının engellilerin erişimine uygun hale getirilmesi yönünde demiryollarının şehir merkezinden geçtiği 45 ilimizdeki iş yerlerimiz için kanunun emrettiği gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan; yeni imal edilen yüksek hızlı tren setlerinde engelliler için 2 koltuk, engelli WCs, görme engelli yolcularımızın tren içinde kullanımına yönelik Braille Alfabeti ile hazırlanmış bilgilendirme levhaları bulunmaktadır. DMU setler ile banliyö trenlerinde kullanılan EMU setlerde engelli yolcularımızın erişimi düşünülerek vagona iniş-biniş düzenekleri, oturma yerleri buna göre dizayn edilmiştir.

Yeni imal edilen DMU setlerinde ayrıca engelli yolcular için tuvalet sistemi bulunmaktadır.

30 adet klimalı pulman yolcu vagonunun engelli kullanımına uygun hale getirilmesi için Türkiye Vagon Sanayi A.Ş: Genel Müdürlüğü (TÜVASAŞ)’nde tadilat çalışmalarına başlanmıştır. Tadilat görecekte vagonlarda yürüme engelli yolcular için 2 adet tekerlekli sandalye yeri, 1 adet universal tuvalet ve engelli rampası bulunacaktır.

Ayrıca, % 40 ve üzerinde engelli olan vatandaşlarımız kendileri, ağır engelliler ise kendileri ile beraber yolculuk ettikleri refakatçileri yüksek hızlı trenlerde ekonomi mevkiinde, anahat trenlerin de 1. Mevkide ücretsiz yolculuk edebilmektedir. 2014 yılında 574 bin, 2015 yılında 716 bin, 2016 yılında 750 bin civarında engelli ve refakatçisinin yolcu trenlerimizde ücretsiz seyahat etmesi sağlanmıştır.

Bundan sonra hizmete girecek çeken-çekilen araçlarda engelli ulaşımının sağlanmasına yönelik planlanan projeler kapsamında, temin çalışmaları devam eden 90 adet YHT setleri ve Milli Tren Projelerimizde engelli ulaşımına uygun sistemlere yer verilmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğü:

Belirli bir program dâhilinde hemzemin yaya geçitlerinin engelli vatandaşlarımıza uygun hale getirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü:

Gerek Engelsiz Havaalanı Projesi, gerek 5378 Sayılı Kanun ve gerekse yürürlükteki diğer mevzuat kapsamında havalimanları sorumluluk sahalarında engelli yolcularımız için (fiziki imkanlar dahilinde) aşağıdaki düzenlemeler yapılarak hizmete verilmiştir;

- Engelli otoparkı oluşturulmuş, otoparklarda yeterli ışıklandırma sağlanmıştır.
- Terminal içinde ve dışında standartlara uygun tahsis edilmiş engelli telefonları kurulmuştur.
- Terminal içerisindeki yeme içme mahallerine ulaşımındaki kot farklılıkları giderilmiştir.
- Terminal giriş çıkış kapıları engelli yolcuların geçebilecekleri ölçülerde düzenlenmiştir.
- Ayakta durmakta güçlük çeken yolcular için trabzanlar oluşturulmuştur.
- Engelli yolcuların dinlenmeleri için yeterli sayıda koltuk grubu planlanmıştır.
- Engellilerin kullanabileceği standartlarda rampa ve basamaklar tesis edilmiştir.
- Engelli yolcu standartlarına uygun danışma, pasaport, bilet satış ve check-in bankoları yapılmıştır.
- Engelli wc'leri yapılmış ve wc'lere acil çağrı butonları konulmuştur.
- Görsel ve işitsel (anons, infravoice) yönlendirmeler tamamlanmıştır.
- Hissedilebilir yer zemin döşemeleri yapılmıştır.
- Terminallerin fiziki durumu çerçevesinde diğer katlara erişimi sağlayan sesli (İngilizce ve Türkçe) uyarı veren ve Braille kabartmalı butonları bulunan ayrıca tekerlekli sandalye kullanıcısı tarafından da kullanılabilecek ölçülerde asansörler oluşturulmuştur.
- Hızları engelli yolculara göre ayarlanmış yürüyen bant ve/veya yürüyen merdivenler gerekli renklerdeki ışıklandırmalarla dizayn edilmiştir.
- Asansör ve yürüyen merdiven olmayan bunun yanı sıra fiziki mahalleri de uygun olan havalimanlarında alt kattan üste kata çıkışı-inişi sağlayan yükseksebilir platformlar tesis edilmiştir.
- Havalimanı girişlerine havalimanı fiziki mahallerini gösteren ayaklı Braille kabartmalı haritalar yerleştirilmiştir.
- Görme engelli yolcuların yardım köpekleri için özel kulübeler tasarlanmıştır.
- Braille kabartmalı "Engelli Yolcu Memnuniyet Anketi" ile "Braille Kabartmalı El Broşürleri" hazırlanarak, terminal içinde uygun bankolarda kullanıma sunulmuştur.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, DHMİ Genel Müdürlüğü ücret tarifiesi kapsamında, havalimanlarımızı kullanan engelli yolcularımız için ücretsiz otopark hizmeti verilmektedir.

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü:

5378 sayılı yasa'nın geçici 2. maddesi hükmü çerçevesinde yayımlanan genelgelere uygun olarak, PTT A.Ş. Genel Müdürlüğüne ait binaların engellilerin erişimine uygun hale getirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Yeni hizmet binalarının projelerinde “Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Form” unda belirtilen standartlara uygunluk sağlanmakta olup, mevcuttaki 790 adet binanın girişinde engelli rampası, 117 adet binanın girişine çağrı butonu, hareketli platform, düşey platform benzeri alternatif uygulamalar yapılmış olup, 796 adet merkeze ise engelli bankosunun kurulumu tamamlanmıştır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca yayımlanan genelgelere göre uygulamalar yapılmaktadır.

PTT A.Ş. Genel Müdürlüğüne ait 444 1 788 çağrı merkezi, telefon ile müşterilerinin hizmetlerine kolaylıkla ulaşmalarını sağlamak ve bu müşterilerin hizmetleri ile ilgili her türlü talep, istek ve temennilerini alarak hizmetin sürekliliğini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

Ülkemizde, çağrı merkezi hizmetinden faydalanamayan büyük bir kitle olan işitme ve konuşma engelli vatandaşlarımızın bu hizmetten de rahatlıkla faydalanabilmelerini sağlamaya yönelik olarak; 2013 yılında genişletilen ve kapasitesi artırılan PTT Kurumsal Çağrı Merkezinde; Çağrı Merkezimizde işaret dili bilen 2 müşteri hizmetleri temsilcisi istihdam etmekte olup, bu temsilcilerimiz aracılığıyla işitme ve konuşma engelli müşterilerimiz için görüntülü konuşma imkânı sağlayan akıllı cep telefonları aracılığıyla, **0850 222 1 788** numaralı hat üzerinden, Çağrı Merkezimizdeki tüm hizmetlerimizin sunulması sağlanmaktadır.

Keza, <http://www.aloptt.gov.tr/> adresindeki internet sitemiz üzerinden “Online Canlı Destek” uygulaması ile tüm müşterilerimizin yanı sıra İşitme ve Konuşma Engelli müşterilerimizin internet üzerinden web chat ortamında hizmetlerimizden yazışma yoluyla faydalanabilmesi sağlanmıştır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın işbirliği kapsamında gerçekleşen “Engelli Dostu Numaralar” projesi ile işitme ve konuşma engelli müşterilerimizin hizmetlerimize kolaylıkla ulaşmalarını sağlamak ve bu müşterilerimizin hizmetlerimiz ile ilgili her türlü talep, istek ve temennilerini alarak hizmetin sürekliliğini yerine getirmek amacıyla PTT A.Ş Genel Müdürlüğüne tahsis edilen 0312 309 59 13 no.lu SMS hattı üzerinden de engelli müşterilere hizmet sunulmaktadır.

T.C.
ULAŖTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŖME BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Diğer taraftan, PTT A.Ŗ. Genel M¼d¼rl¼Đ¼ taraftan 900 adet Pttmatik projesi kapsamında satın alınan Pttmatiklerden, 60 adet Pttmatik cihazı fiziksel engelli vatandaşlarımıza hizmet verecek Ŗekilde devreye alınacaktır. T¼m Pttmatikler ¼zerinde, g¼rme engellilerin kullanımını kolaylaŖtırmak amacıyla m¼Ŗteri klavyesi ve fonksiyon tuŖları, kart okuyucu, para alma, verme ¼niteleri ile makbuz yazıcı ¼nitesi ¼zerinde, Braille alfabesiyle T¼rkçe olarak neyi ifade ettiklerini belirten etiketler yerleŖtirilmiŖtir.

T¼RK SAT A.Ŗ. GENEL M¼D¼RL¼Đ¼ :

KabloTV İl M¼d¼rl¼k ofisleri giriŖ kat olarak belirlenerek/seçilerek engelli çalıŖan ve vatandaşlarımız için kolaylık/uygunluk saĐlanmıŖtır. Bununla birlikte s¼z konusu yerlerde “EriŖilebilirlik izleme ve Denetleme Y¼netmeliĐi” kapsamında hazırlanan “EriŖilebilirlik Formlarına” uygunluk çalıŖmaları gereklilik durumunda yapılmaktadır.

